

TOIMINTAKERTOMUS/OKM OSKE**LIITE 2**

Lahden maahanmuuttajien verkostomainen Osaamiskeskus kokonaisuus koosti TEM/ELY OSKE3 ja OKM OSKE3 1.7.2022-31.08.2023

Tiivistelmä

Lahden OSKE kokonaisuuden tavoitteena oli tukea maahanmuuttajia työllistymisessä tai opintoihin hakeutumisessa sekä aktivoida paikallista maahanmuuttajatoimijoiden verkostoa tiiviiseen yhteistyöhön maahanmuuttajien integroitumisen ja työllistymisen tueksi.

Lahden OSKE kokonaisuutta rahoittivat ELY-keskus ja OKM. ELY OSKEssa toimi kolme työhönvalmentajaa ja projektipäällikkö. OKM rahoittamassa OSKEssa toimi projektikoordinaattori, joka teki syksyllä 2022 oppilaitosyhteistyötä sekä kehitti alkuvaiheen osaamisen kartoittamisen työkalua. Myöhemmin projektikoordinaattorina työskennellyt henkilö teki enimmäkseen asiakas-, verkosto- ja kehittämistyötä.

OKM:n rahoittaman hankkeen budjetti oli 57 142,86 €. OKM OSKE3n tarkoitus oli tehostaa osaamisen tunnistamista ja tunnustamista. Lahden verkostomaiseen OSKE perheeseen kuului myös LAB OSKE. OKM OSKE3 siirtyi elinvoimapalveluiden alaisuudesta lokakuussa 2022 Lahden työllisyyspalveluiden alaisuuteen.

Lahden OSKE:n kokonaisuuden toiminta on ollut tuloksellista. Hankekokonaisuuden aikana ylitettiin reippaasti asiakastyölle asetetut tavoitteet, mutta myös kirkastettiin paikallista maahanmuuttajatoimijoiden yhteistyön focusta ja tulevaisuuden näkymiä. OKM OSKEssa kehitettiin myös osaamisen kartoittamiseen soveltuvia työkaluja.

OSKE hankekokonaisuuden toimintaa vaikuttivat suuresti koronapandemia, jonka aikana oli haastavaa kehittää asiakastyön ja verkostoyhteistyön käytäntöjä.

OKM OSKE3 Tarkoitus ja tavoite

OKM OSKE3 rahoituskausi oli ajalle 1.7.2022- 31.8.2023, 57 142,86 € (rahoittajan osuus 40 000 €, kaupungin oma vastuu 30 %).

OKM OSKE3n tarkoitus oli tehostaa maahanmuuttajien osaamisen tunnistamista ja tunnustamista sekä osaltaan valmistella lahtelaista International Housea. Tavoitteena oli tarkastella osaamiskeskuksen osuutta, osana tulevaisuuden maahanmuuttajapalveluita. Hankkeessa kehitettiinkin osaamisen tunnistamisen työkalu, jonka toimivuutta kokeiltiin asiakastyötä tekemällä.

OSKE3 Henkilöstöresurssit

Projektikoordinaattorit:

- Maija-Leena Pusa 12.9.-9.12.2022 50% työpanoksella 3kk ajan
- Anne Kousa 15.1.-28.2.2023 100% työpanoksella
- Elisabeth Enders 8.5.-31.8.2023 100% työpanoksella

OKM OSKE3 ja ELY OSKE3 muodostivat Lahden OSKE kokonaisuuden. ELY OSKE3:ssa oli kolme 100% työhönvalmentajaa ja 100% projektipäällikkö. Projektipäällikkö toimi OKM OSKE:n projektikoordinaattorin esimiehenä.

OKM OSKE3 Toiminta

Koko hankekauden ajan OKM OSKE3 toiminta on ollut limittäistä ELY OSKE3 toiminnan kanssa. ELY OSKE3 oli enemmän ohjaus- ja tukipalvelua kuin Osaamiskeskus. OKM OSKE3 rooli kokonaisuudessa on ollut osaamisen kartoittaminen, työkalun kehittäminen tätä varten sekä työskentely hanketoiminnan juurruttamisen eteen. OKM OSKE3:n kartoittamista ja sen työkalua kehitettiin hankekaudella, mutta henkilöstöhaasteiden takia näitä ei pystytty käytännön tasolla testaamaan kovinkaan hyvin.

Hankkeessa aloitti 09/2022 50% työajalla projektikoordinaattori, joka kehitti yhteistyössä alueen oppilaitoksien kanssa osaamisen kartoittamisen työkalua sekä erilaisia asiakkaan osaamista lisääviä palvelupolkuja. Projektikoordinaattori jäseni osaamisen eri osa-alueita ja tarkasteli näitä maahanmuuttajan näkökulmasta.

Projektikoordinaattori teki tiivistä yhteistyötä vapaansivistystyön kanssa osaamisen kartoittamisen työkalun suhteen syksyn 2022. Vuoden 2023 alusta aloittanut projektikoordinaattori jatkoi kehittämistyötä 100 % työajalla, mutta tehtävään sisällytettiin myös asiakastyötä.

Osaamiskeskukseksi ominainen osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen ovat vähemmässä roolissa Lahden OSKE kokonaisuudessa, koska oppilaitoksilla LAB ja Salpaus on ollut omat OSKE-rahoitukset ja satelliittimaisessa toimintamallissa on sekä hyviä että huonoja puolia, unohtamatta Koronapandemian vaikutuksia. Jokainen hanke toimii oman hankesuunnitelmansa mukaisesti ja vaikka verkostoyhteistyötä tehtiinkin, sen koordinointi ja kehittäminen on monitahoista ja vaativaa työtä.

OKM OSKE3 Tuotokset ja havainnot

1) Verkostotyö

Verkostotyöllä pystyttiin kirkastamaan maahanmuuttajien palvelukokonaisuutta Lahden seudulla ja lisäämään tietoisuutta alueen toimijoista ja maahanmuuttajien palveluista. Hankkeen tuotoksia voidaan hyödyntää tulevaisuuden International Work -hankkeessa.

2) Osaamisenkartoittamisen työkalu ja ryhmätoiminnan malli

Syksyn 2022 tehtiin tiivistä yhteistyötä vapaansivistystyön kanssa osaamisen kartoittamisen työkalun kehittämiseksi ja testaamiseksi. Työkalua työstettiin sähköiseksi versioksi Osaamisen paikka-verkkosivulle, mutta kehittämistyö sen osalta jäi vaillinaiseksi, eikä työkalua pystytty hankkeen toimesta työstämään asiakastyöhön toimivaksi työkaluksi.

Lisäksi Lahden seudun kuntakokeilu otti uudelleen käyttöön ForeAmmatti-työkalun, joka on osittain varsin päällekkäinen osaamisen kartoituksen työkalun kanssa.

Lahden OSKE kokonaisuudessa asiakastyön havaintona on, että monet maahanmuuttaja-asiakkaat tarvitsevat merkittävästi tukea digiasiointiin liittyen,

joten itsenäisesti täytettävä sähköinen lomake ei välttämättä palvele asiakaskunnan tarpeita.

Osaamisenkartoittamisen työkalua hyödynnettiin kuitenkin ryhmävalmennusmallin kehittämisessä. Ryhmävalmennusmalli suunniteltiin asiakkaiden osaamisenkartoittamisen tueksi ja työelämäosaamisen lisäämiseksi. Malli on suunniteltu niin, että sitä pystyvät hyödyntämään kaikki toimijat.

Ryhmävalmennusmalli sisältää konkreettisen valmennussuunnitelman, koosteen valmennuksessa käytettävästä materiaalista ja kuvauksen asiakasprosessista.

3) Asiakkaiden koulutustarveselvitys

ELY OSKE3 hankkeen projektikoordinaattori selvitti yhdessä verkoston ja alueen koulutuksenjärjestäjien kanssa vieraskielisten asiakkaiden koulutusmahdollisuuksia ja -tarpeita. Tieto kerättiin verkostotapaamisissa koulutuksen tarjoajien kanssa, vieraskielisten asiakkaiden ja työnantajien kanssa toimivilta hankkeilta ja työllisyyspalveluiden henkilöstöltä. Lisäksi OSKE:n asiakkailla toteutettiin sähköinen kysely, jotta asiakaskunnan näkemys saatiin myös esiin. Kyselyä jaettiin myös OSKE:n sosiaalisen median kanavilla.

Koulutustarveselvityksessä havaittiin näkemyseroja koulutustarpeesta oppilaitoksien, työnantajien ja asiakkaiden välillä. Tulokset on kerätty kirjalliseen muotoon.

Hankkeen keräämä tieto on tuotu alueella toimivan maahanmuuttajakoulutustyöryhmälle tiedoksi. Ko. työryhmässä on mukana useita työllistymiseen ja koulutukseen liittyviä tahoja sekä hankkeita, kuntia ja 3. sektorin edustajia. Työryhmä kokoontuu seuraavan kerran 09/2023.

OKM OSKE3 Seuranta ja raportointi

ELY OSKE3 toiminnasta kirjattiin anonymit asiakkaat ALPO-rekisteriin ja pidempikestoiset valmennukset työvalmentajakohtaisesti Excel-tiedostoon. Hankekauden päätteeksi tiedot kerättiin kokoon toiminnasta yhteisesti sovittujen seurantaindikaattoreiden avulla. OKM OSKE3:ssa tehty asiakastyö kirjattiin samoihin järjestelmiin.

Hanketiimin kehittämiskäytäntöinä olivat säännölliset viikoittaiset tiimikokoukset. Hanketiimi kokoontui joka tiistai käsittelemään yleisesti työhön, asiakastyöhön, hankkeen toimintaan ja verkostotyöhön liittyviä ajankohtaisia asioita sekä keskittymään kehittämistyöhön.

OKM OSKE3:n tuloksellisuus

Lahden OSKE kokonaisuuden tuloksia ovat ELY OSKE3 osalta tuloksellinen asiakas työ ja OKM OSKE:n osalta kehitetyt tuotokset sekä verkostoyhteistyön kehittäminen. Hankkeen aikaisia havaintoja tullaan huomioimaan kehitettäessä edelleen Lahden alueen maahanmuuttajien palvelukokonaisuuksia.

Verkostoyhteistyö

Lahden OSKE kokonaisuuden tavoitteena on tiivis yhteistyö Kuntakokeilun, Alipin sekä muiden alueen OSKE-hankkeiden, muiden maahanmuuttajille suunnattujen toimintojen ja

valtakunnallisesti muiden OSKE-hankkeiden kanssa. Verkoston hallinnan tueksi on rakennettu verkostokartta OSKE asiakkaan ympärille palveluohjauksen ja palvelukokemuksen parantamiseksi. Verkostoyhteistyötä tehtiin koko tiimin voimin, erityisesti projektikoordinaattori piti yhteyttä koulutuksenjärjestäjiin ja työnantajiin.

OKM OSKEN Tapahtumat, seminaarit, vierailut, hankkeen esittelyt

- Integration 2022 7.-8.11.2022
- 30.1. Lahden Kansanopisto, vieraskielisten asiakkaiden koulutusmahdollisuudet ja -tarpeet.
- 1.2. Yrityskoordinaattori, OSKEN rooli yritys yhteistyössä.
- 1.2. Koulutuskeskus Salpauksen Ohjauspiste Suunta, vieraskielisten asiakkaiden koulutusmahdollisuudet ja -tarpeet.
- 1.2. Kunto-hanke ja Ohjaamo, oppilaitosyhtesityön työnjakoa.
- 2.2. Harjulan Settlementti, vieraskielisten asiakkaiden koulutusmahdollisuudet ja -tarpeet.
- 3.2. Oske ja Alipi, uuden projektikoordinaattorin esittely ja hankkeen kuulumiset.
- 14.2 Kiipula, vieraskielisten asiakkaiden koulutusmahdollisuudet ja -tarpeet sekä opiskelijoiden jatko-ohjaus.
- 20.2. Wellamo-opisto, vieraskielisten asiakkaiden koulutusmahdollisuudet ja -tarpeet sekä opiskelijoiden jatko-ohjaus.
- 21.2. Yhteistyöpalaveri TyöPolun ja vieraskielisten tiimin kanssa, keskustelut yritys yhteistyön kehittämistä.
- 21.2. LAB hanke-esittely: päättynyt hanke vieraskielisten työllistymiseen liittyvistä myyteistä sekä uuden Tutkimusmatkalla tuntemattomaan - Monimuotoisuus yrityksen menestystekijänä – hankkeen esittely.
- 1.3. Yritys Hunter –hanke yhteistyöpalaveri
- 1.3. Suomen Diakoniaopisto, vieraskielisten asiakkaiden koulutusmahdollisuudet ja -tarpeet sekä opiskelijoiden jatko-ohjaus.
- 6.3. OSKE LAB yhteistyöpalaveri
- 27.3. TalentHub verkostotapaaminen, hankkeiden tulevaisuus
- 29.3. Wokr in Finland – webinaari kuntatoimijoille
- 31.3. OSKE LAB verkostoitumistapaaminen
- 5.4. Duunikoutsi-työelämäsovellus, käyttö koulutus
- 13.4. Ohjauspalveluiden alueellisten verkostojen verkkotyöpaja
- 24.4 Work In Finland, Alueellinen keskustelutilaisuus, Häme ja Kaakkois-Suomi
- 23.5. Verkostotilaisuus Salpauksen ja kuntakokeilun kanssa hoiva-avustajakoulutuksesta
- 24.5. Harjulan Settlementin hankkeiden esittelytilaisuus
- 2.6. Työllisyyden ja osallisuuden aamukahvit: Kotka-Haminan seudun koulutuskuntayhtymän ja Ekamin toimintamallin esittely
- 19.6. Maahanmuuttoverkoston ajankohtaiskatsaus
- 29.6. Hankkeiden yhteisen päätöstilaisuuden suunnittelu tapaaminen yhdessä Koulutuskeskus Salpauksen ja Alipin kanssa

Valtakunnallisiin OSKE-hankkeiden yhteistyötapaamisiin on syksyn aikana osallistuttu kahdesti, loppukaudella kahdesti.

Tietosuojaja

OKM OSKE3 osalta noudatettiin tietosuojaa samoilla periaatteilla kuin ELY OSKE3:n osalta. Lahden OSKE kokonaisuudella on oma tietosuojaseloste ja suostumus tietojen keräämiseen. Suostumusta käytettiin vain pidempikestoisten asiakkuuksien osalta, lyhytkestoisissa kertaluonteisissa ohjauksissa pystyi asioimaan anonyymisti. 05/2023 siirryttiin KELAn valtakunnallisesta suosituksesta käyttämään tietosuojalomakkeena KELAn Y100 lomaketta.

Viestintä

Hankkeen tiedot on päivitetty Lahden kaupungin sivuille ja hankkeen esittely oli kuukausittain ilmestyvässä Työllisyyspalvelujen infokirjeessä lokakuussa 2022. Lisäksi hankkeen toimintaa esiteltiin Palvelutorin sisäisessä ajankohtaiset asiat infotilaisuudessa toukokuussa 2023. Lisäksi hanke on tiedottanut toiminnastaan Lahden Palvelutorin sekä työllisyyspalveluiden sisäisissä tiedotuskanavissa. Hankkeella oli myös omat Facebook ja Instagram sivut.

Hankkeen toimintaa ja kulkua on kuukausittain raportoitu Työllisyyspalvelujen johtoryhmälle ja Kuntakokeilun vieraskielisten tiimille. Hanke on osallistunut Lahden kaupungin projektihallinnan työryhmiin ja hanke on esitelty asianmukaisesti kaupungin projektisalkkuohjelmassa Thinking portfolioissa. Hanketta on esitelty sekä organisaation sisäisesti että verkostolle runsaasti syksyn 2022 aikana ja keväällä 2023 verkostoiduttiin tiiviimmin myös alueen oppilaitoksien kanssa.

OKM OSKE3 päätös

OSKE kokonaisuuden rahoitus myönnettiin vuodeksi kerrallaan ja sen vuoksi Lahdessa on ollut OSKE 1, OSKE 2 ja OSKE 3. Hankerahoituksen pirstaleisuudella oli vaikutuksensa luonnollisestikin osaavan hankehenkilöstön rekrytointiin ja sitoutuneisuuteen. Hankehenkilöstön vaihtuvuus on vaikuttanut myös hankkeen kokonaiskehittämiseen heikentävästi.

Lahden OSKE:n kolmivuotinen kokonaisuus osoittaa kiistatta matalankynnyksen ohjauksen ja tuen tarpeen työllistymiseen ja opintoihin hakeutumisen osalta. Hankkeen kokemuksia hyödynnetään Lahden maahanmuuttotyön ja työllisyyspalveluiden kehittämistyössä. Osaamisen kartoittamiseen ja tunnistamiseen tarvitaan rakenteita ja työkaluja, jotta maahanmuuttajaväestön integroiminen suomalaiseen yhteiskuntaan ja työelämään helpottuisi.

OKM OSKE:n rahoitusta ei saatu kokonaisuudessaan käytettyä organisaatiomuutoksesta ja henkilöstövaihdoista johtuen.

Raportin on laatinut

projektipäällikkö Anne Kousa (siirtynyt muihin tehtäviin)